



Česká školní inspekce

Pardubický inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Dolní Újezd, okres Svitavy

569 61 Dolní Újezd 55

Identifikátor školy: 600 099 636

Termín konání inspekce: 22. - 24. března 2004

Čj.:	J2 1048/04-5202
Signatura:	oj4ax124

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu,
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu,
- ❖ průběhu a výsledku výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole.

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola Dolní Újezd, okres Svitavy (dále jen MŠ) byla zřízena na základě usnesení zastupitelstva obce Dolní Újezd ke dni 1. lednu 2003 jako příspěvková organizace. MŠ je dvoutřídní, jedna třída má uspořádání heterogenní, druhá je v letošním roce homogenní (předškolní děti). Provoz MŠ je celodenní od 6:30 do 16:30 hod. Kapacita MŠ je 45 dětí, dle statistického výkazu o mateřské škole Škol (MŠMT) V 1-01, bylo ke 30. září 2003 do MŠ přijato 45 dětí z toho 3 na nepravdivý provoz a 3 mají odklad školní docházky. Mateřská škola pracuje dle postupně vytvářeného školního vzdělávacího programu projednaného na pedagogické radě dne 1. října 2003.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÉMU ŠKOLNÍMU PROGRAMU

V mateřské škole zajišťují výchovně-vzdělávací práci čtyři pedagogické pracovnice. Tři splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a mají celý úvazek. Dvě učitelky mají kurz logopedického minima, ředitelka státní závěrečnou zkoušku z anglického jazyka (dále jen AJ), zároveň absolvovala vzdělávací cyklus „Metoda výuky AJ v MŠ“. Do funkce byla jmenovaná na základě konkurzního řízení od 1. srpna 2003. Čtvrtá pracovnice podmínky odborné a pedagogické způsobilosti nesplňuje, pracuje na zkrácený úvazek (0,16), pracovní smlouva s ní byla uzavřena na dobu určitou. Rozpis přímé výchovné práce je účelně sestaven, umožňuje individuální práci s dětmi s odkladem školní docházky (dále jen OŠD) a zabezpečit bezpečnost dětí při pobytu venku. Střídání služeb, začátek a konec pracovní doby jsou uspořádány tak, že učitelky prvotně pracují v určené třídě, ale během střídání služeb působí v obou třídách. Tento systém od nich vyžaduje velkou flexibilitu.

Činnost MŠ vyplývá z *Organizačního řádu*, kde jsou v organizačním schématu stanoveny stupně řízení, základní kompetence vedoucích pracovníků a povinnosti ostatních. Navazující další dokumenty, pracovní náplně a delegované osobní úkoly přehledně dokladují promyšlený systém vedení organizace. Informace jsou pracovníkům předávány pružně při běžném denním kontaktu, důležité základní informace vztahující se k chodu MŠ jsou umístěné na informačním panelu nebo jsou projednávány na provozních poradách. Pedagogické porady byly dle záznamů zaměřeny na tvorbu výchovně-vzdělávacího programu, analýzu školního roku, výsledky kontrolní a hospitační činnosti, spolupráci s rodiči apod. Záznamy měly vysokou vypovídající hodnotu, byla patrná odborná diskuze a důsledná kontrola plnění vytýčených cílů.

Ředitelka MŠ má velmi kvalitně zpracovaný kontrolní systém zaměřený na sledování úrovně vzdělávání, respektování věkových zvláštností dětí, organizaci, využívání nových trendů

v předškolní výchově, jak se promítá zaměření třídy do výsledků dětských prací a dovedností dětí. Učitelky byly seznámeny s konkrétními cíly a zaměřením hospitační činnosti. Ze zápisů vyplývalo věcné zhodnocení činnosti a jasně stanovené závěry. Učitelky s nimi byly prokazatelně seznámeny.

Výsledky kontrolní a hospitační činnosti jsou podstatou pro provádění analýzy jednotlivých úseků procesu vzdělávání. Její součástí je i sebehodnocení pracovníků, hodnocení výchovně-vzdělávací činnosti směrem k učitelce a směrem k dítěti. Závěry jsou zpětnou vazbou pro další práci, odvíjí se od nich náměty pro další vzdělávání pedagogických pracovníků ve formě určené literatury nebo doporučení účasti na vzdělávacím semináři. Podíl učitelek na této činnosti, jejich samostatnost a kreativita je podkladem pro stanovená kritéria odměňování. Všechny pracovníce s nimi byly seznámeny.

Úroveň personálních podmínek je vynikající.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÉMU ŠKOLNÍMU PROGRAMU

Mateřská škola sídlí v jednopatrové starší budově zadaptované pro výchovu a vzdělávání předškolních dětí. Po restitučním řízení ji v roce 2001 odkoupila obec. Budova je udržovaná. V přízemí jsou šatny pro obě třídy, sociální zařízení, I. třída a školní jídelna. Ve druhém patře je II. třída, sociální zařízení, stabilní ložnice a kancelář ředitelky. U školy je zahrada s nerovnoměrným terénem. Vybavení je dřívější, postupně renovované nebo vyměňované za nové. Děti mají k dispozici altán pro námětové hry v soukromí. Prostor zahrady je udržovaný a lze jej využívat k různým pohybovým aktivitám. Zařízení hračkami a doplňky pro pobyt dětí venku je dostačující.

Prostory tříd byly vytvořeny při adaptaci z několika místností, třída v přízemí je rozměrově menší. Nábytek je nový, doplněný dětskými námětovými sestavami, stolky a židle původní, odpovídají antropometrickým požadavkům. Uspořádání nábytku je efektivně řešeno, jsou vytvořena různá námětová zákoutí, herní centra, děti si mohou zvolit pohybové nebo klidové aktivity, hru v soukromí, výtvarně-pracovní činnosti. V centrech jsou umístěny hračky, různé druhy stavebnic, konstruktivních nebo pro rozvoj jemné motoriky. Spolu se stimulačními doplňky tvořily pro děti podnětnou nabídku.

Vybavení učebními pomůckami, didaktickým materiálem je dřívější, postupně doplňováno novými v souladu se současnými trendy předškolní výchovy. Obě třídy měly dostatek materiálu pro výtvarně-pracovní činnosti, volně dostupné rytmické nástroje, jedna má pro hudební činnosti klavír, druhá varhany. Pro pohybové aktivity byly zakoupeny sportovní sestavy i dostatek náčiní. Audiotechnika je kvalitní, obě třídy mají televize, součástí jedné je video. Děti mají k dispozici i počítač využívaný rovněž pro výuku AJ. Dětská a pedagogická literatura je původní, průběžně doplňovaná novými tituly.

Ředitelka spolu s učitelkami pečlivě analyzuje vybavení v průběhu školního roku a v závěrečném hodnocení výchovně-vzdělávacího procesu efektivně stanovuje konkrétní požadavky na nákup nebo obnovu vybavení včetně doporučení zakoupení literatury. Pořizování nových pomůcek a materiálu svědčí o znalosti nabídky trhu a účelném vynakládání přidělených finančních prostředků. Úroveň materiálně-technických podmínek umožňuje kvalitně realizovat výchovně-vzdělávací program.

Materiálně-technické podmínky jsou velmi dobré.

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Mateřská škola má zpracovaný školní vzdělávací program dle *Rámcového programu pro předškolní vzdělávání*. Pro školní rok 2003/2004 byla navržena témata vycházející z ročních období a lidových tradic. Nejsou závazná, učitelky je mohou obměňovat při zachování stanovených zásad zpracování, respektování vytyčených krátkodobých cílů, forem a metod realizace.

Výchovně-vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná dokumentace je vedena průkazným způsobem.

MŠ vede dokumentaci průkazně zachycující průběh výchovně-vzdělávací práce.

Kontrola naplňování školního vzdělávacího programu je přesně vymezena v zásadách realizace programu a konkrétně určenými cíli sledovanými u jednotlivých pracovníků. Prováděny jsou prostřednictvím náhodných vstupů a hospitacemi, hodnocení závěrů je prováděno na pedagogických radách. Pro sledování dosažené úrovně dětí jsou vypracovány záznamy sledující jejich psychomotorický vývoj a rozvoj grafomotoriky. Děti s odkladem školní docházky mají vytvořený svůj individuální plán. Na základě analýzy všech sledovaných oblastí jsou účelně vytyčeny hlavní okruhy a cíle pro nový školní rok.

Systém kontroly plnění vzdělávacího programu je účinný.

Obsah a organizace výchovně-vzdělávací práce respektuje specifické cíle předškolního vzdělávání. Střídání činností v průběhu dne bylo vyvážené, děti měly dostatek pohybového vyžití ve třídě i při pobytu venku. Délka pobytu venku i časové rozpětí mezi podáváním stravy byly dodržovány. V průběhu dne děti měly k dispozici nápoj, k návyku pití jsou vedeny. Odpočinek dětí je realizován s ohledem na potřeby dětí, pro ty co nespí mají učitelky připraveny náhradní aktivity, předškolní děti odpočívají po obědě půl hodiny a odcházejí si hrát do třídy v přízemí. Nadstandardní aktivity jsou promyšleně vřazovány, nenarušují výchovně-vzdělávací program.

Rodiče jsou informováni prostřednictvím nástěnek, při denním kontaktu, na společných schůzkách a akcích. Základní dokumenty vzájemné spolupráce rodičů a MŠ je seznamují s organizací provozu, přijímáním dětí do MŠ, zahrnují povinnosti a práva rodičů. Rodiče mají možnost podílet se na dění v MŠ.

Organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

MŠ má zpracovaný plán evaluace sledující několik úrovní výsledků výchovně-vzdělávacího procesu. Průběh vzdělávání hodnotí pracovníci v průběhu týdne nebo při zakončení probíraného tématu s vytyčením záměru pro navazující téma. Cílem je zjistit jak se promítá výsledek vzdělávání ve vztahu k dítěti, k pedagogovi. Na základě zhodnocení kvality realizace vzdělávání v minulém školním roce byly stanoveny krátkodobé cíle s časovým ohraničením a konkrétní odpovědností pojednotlivých učitelek vedoucí ke zlepšení kvality práce celého kolektivu. Analýza pedagogického procesu je prováděna dvakrát za rok.

Plán evaluace výchovně-vzdělávací práce je promyšleně vytvořen a prováděn.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Odborná a pedagogická způsobilost pedagogických pracovníků

Účinné vedení ředitelky a vzájemná spolupráce kvalifikovaných učitelek přispívá k pozitivní úrovni výchovně-vzdělávacích činností. Pedagogický proces ovlivňuje i podpora dalšího vzdělávání ze strany ředitelky.

Plánování

Učitelky se na práci pečlivě připravují formou tvorby Třídních vzdělávacích programů (dále jen TVP). Stanovené tematické celky doplňují konkrétními činnostmi na období jednoho až dvou týdnů. Programy jsou téměř totožné, minimální rozdíly jsou v zařazení podtémat. Ve zpracování TVP místy chyběla vzájemná souvislost a logická provázanost námětu činnosti a pedagogický záměr. Připravené činnosti byly zaměřeny na všechny oblasti vývoje dítěte.

Spontánní činnosti

V obou třídách tvořilo přirozenou nabídku k různorodým činnostem podnětné prostředí, dostupnost četných druhů hraček a stavebnic, stimulační doplňky v námětových koutcích. Učitelky nechávaly dětem po dobu scházení samostatnou volbu hry a teprve po rozdělení dětí do tříd je seznámily s připravenou nabídkou nebo nechaly pokračovat v započaté činnosti. Mladší děti projevovaly radost s přítomností učitelky a se zájmem se účastnily nabízených aktivit (rozhovor nad přinesenými knihami a pracovní). Učitelka měla připravené zajímavě motivované hádanky, nechávala dětem prostor na odpověď, podporovala jejich sebedůvěru. Všechny odpovědi byly správné, děti měly velmi dobré znalosti a představivost. Pracovní činnost spočívala v manipulaci a lepení připravených částí. Pro některé děti byla obtížnější, zajímavý výsledek je značně zaujal. Starší děti využívaly členitého prostoru třídy i velmi kvalitního vybavení k pohybovým aktivitám nebo námětové hře v soukromí. Připravená nabídka - pokračování činnosti z minulého dne - je nezaujala. Učitelka se věnovala převážně dětem při pohybové aktivitě, obměňovala obsah, dbala na dodržování pravidel a bezpečnosti. Děti tato aktivita zcela uspokojovala a prokazovaly náležitou zručnost a pohybové dovednosti. Obě učitelky uplatňovaly podporující přístup, citlivě vstupovaly do her dětí, některým pomáhaly hru rozvinout, průběh hry hodnotily ve vztahu k jejich schopnostem, posilovaly radost z výsledku. Hry dětí byly smysluplné, s fantazií, verbální projev učitelka - dítě většinou vyvážený. Byly postupně ukončovány s možností si je dohrát.

Průběh spontánních výchovně-vzdělávacích činností byl velmi dobrý.

Řízené činnosti

Motivace sledovaných činností (literárně-dramatické, rozhovor, pohybové) vycházela z tématu týdne, průběh se odvíjel od kreativity a připravenosti učitelek. Při literárně-dramatické činnosti učitelka použila motivaci překvapením, střídala různé metody - frontální, prožitkové, manipulační i různě měnila organizaci. Použité dotazy provokovaly děti ke spontánním reakcím a aktivně je zapojovaly do činnosti. Obsah byl úměrný věkovým zvláštnostem, metody byly účelné vzhledem k vytýčenému pedagogickému záměru, děti měly dostatek příležitostí k samostatnému řečovému projevu. Téma rozhovoru navazovalo na předchozí den. Motivace učitelky byla nevýrazná, vedení komunikace, obsah, metody i kladené otázky svědčily o menší promyšlenosti a absenci pedagogického záměru. Děti projevovaly prvky nekázně, některé jen činnost sledovaly bez většího úsilí o zapojení. Aktivně se zapojily až v závěru, kde cílený pohyb souvisel s pozorným sledováním textu. Pohybové činnosti jsou zařazovány pravidelně formou ranního cvičení. Byly použity relaxační i zdravotní cviky, učitelky dbaly na správné provedení cviků, cíleným opakováním

na fyziologický účinek. Závěrečné pohybové hry umocnily radost dětí z pohybu. V průběhu všech činností byly respektovány věkové zvláštnosti, ve třídách byla atmosféra důvěry a spolupráce.

Úroveň řízených výchovně-vzdělávacích činností byla v jedné třídě velmi dobrá, ve druhé dobrá.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pohybovému rozvoji je věnována pravidelná pozornost, dovednosti v této oblasti odpovídaly vývojovým schopnostem dětí. Projevovaly rozvinuté pohybové dovednosti. Rovněž úroveň jemné motoriky byla velmi dobrá.

Sebeobslužné činnosti při stolování, úklidu hraček, oblékání a hygieně většinou děti zvládaly samostatně. V kontaktu s dospělými i vrstevníky uplatňovaly zdvořilostní návyky. Přirozeně komunikovaly a pružně reagovaly na kladené otázky. Úroveň výslovnosti a jazykových dovedností učitelky sledují, věnují se logopedické prevenci a úzce spolupracují s klinickým logopedem a rodiči.

Chování a jednání dětí bylo přiměřeně sebevědomé, vzájemně spolupracovaly, přijímaly a rozdělovaly si role. Při hrách používaly získané zkušenosti, projevovaly představivost a fantazii. Výsledky výtvarné a pracovní činnosti dotvářely estetickou úroveň interiéru školy.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti měly celkově velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje v *Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení* čj. KrÚ 1265/2003 OŠM s účinností ode dne 1. ledna 2003, jsou v souladu s těmito údaji ve *Zřizovací listině* čj. 05/2002 ze dne 25. září 2002.

MŠ realizuje ve výchovně-vzdělávacím procesu tyto nadstandardní projekty:

- Projekt *MAX* - výuka AJ formou her pro předškolní děti dle knihy „Playway to English“,
- Projekt *Honzík* zaměřený na rozvoj prosociálních a životních dovedností připravujících děti na život dětí v multikulturní společnosti,
- Projekt *Kavárna Kankaina* s cílem zapojení rodičů do aktivit MŠ zpracovaný na základě zkušeností z mezinárodního semináře „Škola, srdce vesnice v měnící se Evropě“,
- Předplavecký kurz společně s dalšími MŠ.

V rámci adaptačního programu realizuje MŠ 1x týdně cvičení nejmenších dětí s rodiči.

MŠ spolupracuje se základní školou, základní uměleckou školou a jejím výtvarným studiem, odborníky z pedagogicko-psychologické poradny a klinickým logopedem.

Svoji práci prezentuje a pravidelně informuje o dění v MŠ v Obecních novinách.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Obce Dolní Újezd, okres Svitavy čj. 05/2002 ze dne 25. září 2002 s účinností od 1. ledna 2003

2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. KrÚ 1265/2003 OŠMS s účinností od 1. ledna 2003
3. Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V 1-01 ke dni 30. září 2003
4. Evidence docházky dětí od září 2003 - březen 2004
5. Evidenční listy pro děti v mateřské škole na školní rok 2003/2004
6. Přehledy výchovné práce obou tříd za období září 2003 - březen 2004
7. Rozhodnutí o přijetí dětí do MŠ na školní rok 2003/2004
8. Potvrzení od lékaře u dětí mladších tří let na školní rok 2003/2004
9. Zmocnění rodičů k odvádění dětí jinou osobou na školní rok 2003/2004
10. Dohoda o stanovení počtu dětí na jednotlivých třídách ze dne 28. srpna 2003
11. Organizační řád mateřské školy s účinností od 8. ledna 2003
12. Vnitřní organizační řád pro pedagogické pracovníce ze dne 8. ledna 2003
13. Vnitřní organizační řád pro provozní pracovníce ze dne 8. ledna 2003
14. Vnitřní řád mateřské školy pro rodiče s platností od 1. září 2003
15. Provozní řád mateřské školy Dolní Újezd s platností od 2. ledna 2003
16. Školní vzdělávací program na školní projednaný dne 15. září 2003
17. Roční plán pro školní rok 2003/2004 projednaný dne 15. září 2003
18. Třídní vzdělávací programy všech tříd na školní rok 2003/2004
19. Hodnocení školního roku 2002/2003, závěry pro další práci, projednané dne 1. října 2003
20. Plán pedagogických rad na školní rok 2003/2004
21. Záznamy pedagogických rad na školní rok 2003/2004
22. Plán hospitací a kontrol na školní rok 2003/2004
23. Zápis z kontrolní a hospitační činnosti na rok 2003/2004
24. Denní režim platný ve školním roce 2003/2004
25. Personální dokumentace: doklady o vzdělání, jmenování ředitelky MŠ, pracovní náplně, rozpis pracovní doby, kritéria pro udělování odměn a stanovení osobních příplatků
26. Doklady o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků

ZÁVĚR

Personální podmínky MŠ pozitivně ovlivňuje odborná a pedagogická způsobilost učitelek. Promyšlené a efektivní vedení ředitelky podporuje a iniciuje žádoucí metodické a organizační změny ve výchovně-vzdělávacím procesu, rovněž tak aktivní zapojení kolektivu do tvorby vzdělávacího programu školy.

Materiálně-technické podmínky umožňují kvalitně realizovat vzdělávací program. Jejich obměna a pořízování nových pomůcek včetně odborné literatury svědčí o cílevědomé analýze stavu i efektivním vynakládání přidělených finančních prostředků.

Průběh výchovně-vzdělávací práce ovlivňuje promyšlenost pedagogických záměrů, zvláště při řízených činnostech zcela neuspokojoval potřeby starších dětí. Z hlediska získávání dovedností a kompetencí je ovlivňovaly spontánní činnosti významněji než řízené. Pozitivem

jsou kvalitně zpracované podmínky evaluace vlastní práce učitelek, která směřuje k posunu úrovně jejich práce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Hana Smolíková	Smolíková, v. r.

V Pardubicích dne 8. dubna 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 14. dubna 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Blanka Famfulíková, ředitelka MŠ	Famfulíková, v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI pardubický inspektorát, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrá

Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-05-10	J2 1076/04-5202
Zřizovatel	2004-05-10	J2 1077/04-5202

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.